

največ zaslug Danilović in Mita Atanasljevič, ki je zgradbo, v kateri se še danes nahaja vseučilišče, poklonil v dar veliki šoli. Šele vsled preosnov leta 1897. in 1900. je dobila velika šola več svobode, da je lahko razširila svoje delovanje in zbrala okrog sebe odlične mladeniče iz vseh srbskih dežel, ki so se oboroženi z znanjem vračali v svojo domovino. 27. februarja t. l. polnih sto let po prvem srbskem vstanku, je dobila Srbija najvišji hram znanosti —

SRBSKI PRESTOLONASLEDNIK JURIJ — POLNOLETEN.

vseučilišče. Vseučilišče nadkriljuje veliko šolo zlasti v tem, da bo imelo tudi medicinsko in teološko fakulteto in združuje tako v sebi vse panoge najvišje izobrazbe, dočim je velika šola zapustila v svojem delovanju veliko praznoto: nedostajanje naobraženih teologov in večjih zdravnikov. Z željo, da bi srbsko vseučilišče cvetelo in napredovalo, je rektor zaključil svoj govor ter zaklical: Vivat Academia!

Otvoritev je brzojavno pozdravil črnogorski knez Nikola, govorili so še minister Jovan Žujović v imenu „Akademije znanosti“, dr. Anton Heinc v imenu zagrebškega akademičnega senata, dr. A. Teodorov v imenu bolgarskega vseučilišča v Sofiji, baron Pumano v imenu turinskega vseučilišča, A. Trstenjak v imenu „Matice Slovenske“, dr. Vl. Černý v imenu „Slovanskega kluba v Pragi“, Steva Popović v imenu Tekelijevega zavoda v Novem Sadu. Po končani slavnosti so udeleženci v sprevedu odšli pred spomenik slavnih profesorjev velike šole Daničiča in Pančiča, kjer sta vseučiliška dekana Bogdan Popović in Sava Urošević položila krasne vence.

☪

Ruski jezik in ruska književnost na Bolgarskem.

„Praviteljstvenyj Vjestnik“ je pred kratkim objavil zanimiv članek, v katerem se poroča, kako je razširjen ruski jezik in ruska književnost na Bolgarskem. L. 1829. je J. Venelin izdal prvi zvezek dela „Drevnie i nyněšnie Bolgare“. Venelin, ki je bil navdušen za Slovanstvo ravno tako kakor Šafařík in Kollár, je bil po rojstvu ogrski Rus; z Bolgari se je seznanil v Besarabiji in l. 1830. se je že preselil na Bolgarsko. Z njegovo pomočjo sta bolgarska trgovca iz Odese, Aprilov in Palanzov, ustanovila leta 1835. v mestu Gabrovu prvo bolgarsko srednjo šolo. In po vplivu te šole se je zgodilo, da se je začela na Bolgarskem ruska omika udomačevati. V petdesetih letih je že Slavejkov prevajal ruske pesnike. Ivan Vazov, danes prvi literarni predstavitelj bolgarskega naroda, tudi še v šoli, pred rusko-turško vojsko, naučil se je ruski. In po vojski, v novoustanovljeni bolgarski kneževini so prenehale težave, ki se je morala z njimi

izpočetka boriti ruska knjiga in ruska omika na Bolgarskem. V IV. in V. razredu bolgarskih srednjih šol je ruski jezik obvezen predmet; vsak Bolgar, ki je dovršil srednjo šolo, ako ne govori ruski, vsaj lahko čita ruske knjige. Bolgarski srednješolec proučava zgodovino na podlagi ruskih učnih knjig Šulgina, Glovajskega in Vinogradova, matematiko pa in fiziko na podlagi učnih knjig Malinina in Burenina.